

עלון ישיבת הר-עציון לתלמידה בצה"ל ובישיבה

אמר אברהם זה שיבוש גדול שהרי דבר זה מותר, ומותר הוא בכך, ואולי הטענה הלשונית שראה 'כל נחש שאינו כאליעזר עבד אברהם וכיונתן בן שאול אינו נחש, והוא סבר שלעניין איסור נאמר, ולא היא. אלא הכי קאמר: אינו ראוי לסמוך. ואיך חשב על צדיקים כמותם עבירה זו, ואי הוה אינהו הוה מפקי פולסי דנורא לאפיה.

הראב"ד מזדעק וצועק על דברי הרמב"ם: לא ייתכן שצדיקים אלו חטאו! הגמרא בחולין בעניין הניחוש עוסקת רק במציאות, אך אין היא מדברת מהבחינה ההלכתית.

הר"ן בחולין מביא מחלוקת זו של הרמב"ם והראב"ד, וכותב:

ודברי הראב"ד תמוהים בעיני, שהרי מפורש בגמרא שלעניין איסור נאמר, ומכל מקום צריך תירוץ שא"א שהצדיקים הללו היו מנחשים. וכך נראה לי בתירוץ של דברים, שהנחש שאסרה הוא התולה את מעשיו בסימן שאין הסברה נותנת שהוא גורם תועלת לדבר או נזק, כגון פתו נפלה לו מידו או צבי הפסיק לו בדרך, שאלו וכיוצא בהן הם מדרכי האמורי. אבל הלוקח סימנים בדבר שהסברה מוכרעת שהם מורים תועלת הדבר או נזקו אין זה נחש, שכל עסקי העולם כך הם, שהרי האומר: 'אם ירדו גשמים לא אצא לדרך ואם לאו אצא' – אין זה נחש אלא מנהגו של עולם. ואליעזר ויהונתן בכיוצא בזה תלו מעשיהם, שאליעזר יודע היה שלא היו מזווגין אישה ליצחק אלא הוגנת לו, לפיכך לקח סימן לעצמו שאם תהא כל כך נאה במעשיה ושלמה במידותיה עד שכשיאמר לה 'הגמלאיני נא מעט מים' תשיבהו ברוח נדיבה: 'שתה וגם גמליך אשקה, אותה היא שהזמינו מן השמים ליצחק.

חילוק זה של הר"ן מסתבר מאוד: ניחוש סתמי הנובע מראיית חתול שחור העובר לפני האדם, שבעקבותיו בא חשש ליום של הפסד ונזק, אינו ממשי והוא בבחינת דרכי האמורי. אולם ניחוש רציני, המתבסס על סימנים וגורמים למעשה מסוים ובעקבותיו עשיית פעולה מסוימת היא הגיונית וסבירה, מותר, וכך עשה אליעזר.

יתרה מזאת: אליעזר אינו מנסה לבחון את דרכי פעולתה ואת מעשיה של רבקה – אין הוא בודק האם היא תיתן מים לאדם המבקש זאת ממנה, שהרי התשובה לבקשה כזו צריכה להיות "שתה", זהו המעשה הרצוי והמתבקש כאן.

הבחינה היא בבקשת גמילות חסד מעבר למצופה, ובתקווה לתשובה "וגם גמליך אשקה" – זהו ניסיון למצוא ולברר מהן המידות של רבקה, ותהייה אחרי התכונות הטמונות והמוטמעות בה.

אין די בעשיית מעשה רגיל של גמילות חסד ובמתן עזרה המצופה ממנה, אין די ב"להיות בסדר", יש לעשות מעשה חריג, המצביע על טוב לב ואופי שבו התכונה של גמילות חסד היא אבן יסוד ודבר מושרש הטבוע באישיותה של רבקה.

אך ניסיון וניחוש זה הוא בעל משמעות כפולה: אין מדובר כאן בתהייה סתמית אחר מידות נעלות בבחורה, אלא בניסיון למצוא בחורה שתינשא ליצחק ותיכנס לביתו של אברהם אבינו.

מזל טוב!
לרב נחמיה ואביגל רענן, לרגל הולדת הבת יסכה

שיחת ראשי הישיבה

ניחוש ובחירת בת זוג הרב אהרן ליכטנשטיין שליט"א*

וַיֹּאמֶר ה' אֶל-לֵוִי אֲבִירְהֶם הִקְרָה נָא לְפָנַי הַיּוֹם וְעָשָׂה חֶסֶד עִם אֲדֹנָי אֲבִירְהֶם. הִנֵּה אָנֹכִי נֹצֵב עַל עֵין הַמָּוֶם וּבְגוֹת אֲנִשִּׁי הָעִיר יֵצֵאת לְשֹׂאֵב מַיִם.

וְהָיָה הַנְּעָר אֲשֶׁר אָמַר אֵלָיָה הִטִּי נָא כַדָּף וְאֲשָׁתָה וְאִמְרָה שְׂתָה וְגַם גְּמִלְיָךְ אֲשָׁקָה אֹתָהּ הַכֶּחֶךְ לְעֵבֶרְךָ לְיִצְחָק וְכִּי אֲדַע כִּי עָשִׂיתָ חֶסֶד עִם אֲדֹנָי

(בראשית כ"ד, יב-יד)

מצינו בחז"ל שתי גישות לגבי מעשה ניחוש זה של אליעזר עבד אברהם. במדרש רבה ובגמרא בתענית (ד) נאמר:

ארבעה שאלו שלא כהוגן, לשלושה השיבו כהוגן...

אחד מהשלושה הוא אליעזר, עבד אברהם, שמנחש ומתנה ו'הי'ה הנע'ר, ובלשון המדרש:

יכול אפילו חגרת אפילו סומא? השיבו כהוגן ונודמנה לו רבקה

כלומר: הניחוש היה יכול להיגמר בצורה רעה ולא רצויה, אך הקב"ה נענה לניחוש זה ברצון למען אברהם וזימן לבאר את רבקה.

הגמרא בחולין (צה): אומרת:

כל נחש שאינו כאליעזר עבד אברהם וכיונתן בן שאול אינו נחש.

תוספות (על אתר) ושואלים: למאן דאמר שבו נח מוזהר על איסור מכשף, כיצד ניחש אליעזר? הם מתרצים שאליעזר אכן חיפש והתכוון למצוא בת ממשפחת אברהם, ולמרות שבכתוב נאמר שקודם נתן לה את הצמידים ורק אח"כ שאל מי היא – הרי אין מוקדם ומאוחר בתורה, ולמעשה הדברים אירעו בסדר הפוך.

וכן משמע מדברי אליעזר למשפחת בתואל, שבהם הוא מספר להם כי קודם שאל מי היא ורק אח"כ נתן לה את הצמידים. ואם כן אין כאן ניחוש. גיליון הש"ס מפנה אותנו לפירוש הרד"ק בשמואל (א י"ד, ט), שם הוא מבאר את ניחוש יונתן, ואכמ"ל.

הגמרא בחולין קובעת, אם כן, שאליעזר אכן ניחש, והרמב"ם פוסק כך בהלכות עכו"ם (פי"א, הל"ד):

"אין מנחשין כעכו"ם שנאמר 'לא תנחשו' (ויקרא י"ט, כו). כיצד הוא הנחש? כגון אלו שאומרים: 'הואיל ונפלה פתי מידי או נפל מקלי מידי אני הולך למקום פלוני היום... הואיל ועבר שועל מימיני איני יוצא מפתח ביתי...'. וכן המשם סימנים לעצמו: אם יארע לי כך וכך אעשה דבר פלוני ואם לא יארע לי לא אעשה, כאליעזר עבד אברהם... הכל אסור...".

מהרמב"ם משמע בפשטות, שאליעזר עבר עבירה דאורייתא של ניחוש בכך שפעל על פי הסימנים שנתן לעצמו. הראב"ד משיג:

* השיחה הועברה בליל שבת קודש פרשת חיי שרה ה'תשנ"ג, וסוכמה על ידי הרב מתן גלידאי. סיכום השיחה לא עבר את ביקורת הרב.

מן הסתם יכול היה יצחק לשאת גם בחורה בעלת מידות בינוניות ורגילות, אך המטרה היא למצוא אישה המזדהה עם המסרים והתכנים היוצאים מאוהלו של אברהם אבינו, בחורה שעניין גמילות החסד מושרש בעומק נשמתה ואישיותה.

בתחילת הפרשה הבאה, פרשת תולדות, אנו עדים לבעיית העקרות והפריון של רבקה. נאמר שם:

וַיֵּצֵר יְצַחַק לֵה' לִנְכַח אִשְׁתּוֹ
(בראשית כ"ה, כא)
הגמרא ביבמות (סד.) לומדת מהמלה "לִנְכַח" שגם יצחק עקור היה. רש"י (על אתר) מביא בשם המדרש:

זה עומד בוויית זו ומתפלל, וזו עומדת בוויית זו ומתפללת.

בפשטות, רש"י מסביר כך את הפסוק כדי להוציא מפירושו של רשב"ם המפרש "לִנְכַח אִשְׁתּוֹ" – בשביל אשתו. אולם פירוש זה של רש"י בשם המדרש הוא בעל משמעות עמוקה נוספת.

הסופר הצרפתי דה רוז'מו אמר כי "אהבה אינה רק פרי הסתכלות של האחד בשני, אלא פרי הסתכלות של השניים במציאות שלישית מופלאה מהם."

אהבת איש ואישה אינה רק אהבה ממבט ראשון, ואינה נובעת רק מהסתכלות האחד ביופיו ובאופיו של השני, אלא היא בעיקר הסתכלות הדדית והבנה משותפת של השניים בראיית מציאות שלישית נוספת, נשגבה ואדירה ומופלאה מהם. ואיזו מציאות יכולה להיות גדולה ומשפיעה ומעשירה כמציאות הקב"ה?

ועל כן, זה עומד בצד אחד וזו עומדת בצד שני, ושניהם עיניהם נשואות כלפי השמים, לעבר הקב"ה, וכל אחד מתפלל למענו ולמען בן זוגו, ויחדיו הם נענים ומתפתחים מבחינה רוחנית.

בחירה זו של אישה אינה נוגעת רק ליצחק, אלא לכל אחד ואחד מאתנו. לא יעלה על הדעת שבן ישיבה היוצא לאחר שנים רבות מבין כותלי הישיבה יאמר לעצמו שעכשיו הוא צריך להילחם כדי לא ליפול מבחינה רוחנית, וכי לפניו עוד שנים רבות של חיים שבהם עליו להמשיך ולהתקדם ולהתפתח מבחינה תורנית, וגם 'להקים בית בישראל, כמובן'.

כל בית ובית הוא עולם תורני אישי של האדם ואינו דבר של מה בכך. בן ישיבה צריך לחפש בחורה ששאיפתה היא שבעלה יהיה תלמיד חכם, וגם אם לא שיהיה תלמיד חכם – רצונה שבעלה ילמד תורה וימשיך להתפתח בכיוון התורני והרוחני.

בחירת אישה נוגעת בעיקר בשתי נקודות מהותיות: א. קיום תורה ומצוות. ב. מערכת היחסים בין בני הזוג. בפן של קיום תורה ומצוות ישנם שני מימדים: בחינה אישית ובחינה משפחתית.

מבחינה אישית, נשאלת השאלה האם האישה מעוניינת בכך שבעלה ילך ויעבוד ופה ושם ישמע שיעור ויפתח גמרא, או שחשוב לאישה שבעלה ישקע בזמנו הפנוי בעולמה של תורה ויפתח את אישיותו.

מבחינה משפחתית, נשאלת השאלה האם בני הזוג מעוניינים שילדיהם יהיו רק 'בסדר' או שמא יהיה טבוע בהם הפן של "גם לגמליך אשקה" – האם הילדים ייטמעו בסביבה החילונית, או ישקעו באווירה תורנית השוכנת בבית ההורים.

בפן של מערכת היחסים בין בני הזוג, ישנם שני כיוונים: צד שלילי וצד חיובי. מהצד השלילי, במסגרת עולמה של תורה יש תחושה של בדידות. הבעל ספון בחדר עם הגמרא, ואילו האישה יושבת בסלון בערב ומרגישה בודדה וגלמודה מחוסר הבנה ועניין במעשה בעלה, ואווירה שכזו יכולה לגרום לפגיעה בלימודו של הבעל, וגרוע מכך – לסדק בשלום הבית של בני הזוג.

מהצד החיובי, הבעל אכן יושב בבית המדרש ולומד תורה, והאישה יכולה להיות מאושרת ושמחה בכך שבעלה עוסק בתורה, ואף יותר מכך – הבעל יושב בחדרו ולומד תורה ואף אשתו יושבת בחדר עם גמרא פתוחה לפניו, וביחד הם זוכים ופוגשים במציאות הנעלה של הקב"ה בתורה ומחנכים על פיה את הילדים בבית.

בימינו, בחירת אישה אינו עניין של מה בכך: עד לא מכבר לא היו לו לאדם החוזר מעבודתו בערב לביתו שלל אפשרויות ומגוון פעילויות בהם יוכל להעביר בהם את שעות הערב. האדם לא היה נייד כל כך, ועל כן היה יכול רק לשבת בטל, או לכל היותר – אם חי במאה ה"ח – לקרוא עיתון. אם לא היה עושה אחד משני אלה, הוא היה הולך לישון, או ללמוד תורה.

במציאות של זמננו, אין גבול לניידות וניתן להגיע לכל מקום בעולם, אפשרויות הבילוי הן בלתי מוגבלות והתרבות היא עולם של עינוגים. ניתן אפילו לשבת בבית ולחבוק זרועות עולם באמצעות האינטרנט.

זכינו, ובימינו עניין לימוד התורה וחיים ערכיים דתיים ותורניים חשובים גם לנשים. כדי להתגבר על הפיתויים דרושים שניים, וביחד, כבעל ואישה, תוכלו לפתח בבית שתקימו בישראל אווירה של תורה ומצוות.

השאלה המתעוררת לגבי הצורך ב"שאלת גשמים", היא החל ממתני שואלים על הגשמים?

המשנה בתענית (פ"א, מ"ב) אומרת ששואלים גשמים בעונתם:

אין שואלין את הגשמים אלא סמוך לגשמים. רבי יהודה אומר: העובר לפני התיבה ביום טוב האחרון של חג האחרון מזכיר, והראשון אינו מזכיר; ביום טוב הראשון של פסח הראשון מזכיר, והאחרון אינו מזכיר.

עד אימתי שואלין? ר' יהודה אומר: עד שיעבור הפסח. ר"מ אומר: עד שיצא ניסן, שנאמר וַיִּזְרַד לָכֶם גֶּשֶׁם מוֹרָה וּמִלְקוֹשׁ בְּרֵאשִׁיט (ויאל ב, כג)

המשנה הבאה כבר מופיע תאריך:

בשלושה במרחשון שואלין את הגשמים. רבן גמליאל אומר בשבעה בו, חמשה עשר יום אחר החג, כדי שיגיע אחרון שבישראל לנהר פרת

המשנה מביאה כנימוק את עניין הגעת עולי הרגלים בחזרה לנהר פרת. ראוי לציין שאין ממתנים עד שיגיע אחרון שבישראל לביתו, אלא רק עד נהר פרת, מכיוון שהדאגה היא שלא יירטבו אלו הגרים בארץ, בכדי שירצו לבוא גם בפעם הבאה; אך אין דואגים לגרים

שאלת גשמים מאימתי?

איתן רוזנפלדר*

ראשית, ברצוני לציין שמתוקף היותי 'גושניק' טוב, החלטתי לכתוב את המאמר רק לאחר ז' מרחשון, כדי שלא יהיה קשר בין המאמר למציאות חס וחלילה.

* בסוגיה זו נתקלתי לראשונה במהלך הלימוד של הדף היומי בירושלמי (תענית), המתקיים בשולחן החבורות של הרב משה (משמונה עד שמונה ורבע). נכנסתי לעומק הסוגיה כדי לדעת כיצד לנהוג למעשה, בעקבות עידודו של דודי הרב דוד בר חיים.

בחו"ל מכיוון שאין זה מקומם, ובעזרת ה' הם כבר לא יגורו שם בפעם הבאה.

ובאופן כללי, שאלת גשמים בברכת השנים היא ברכה המיוחסת לכלל, ולכן היא תלויה רק בארץ ישראל, מקומם של כלל ישראל ככלל וכפרטים. אם, בעקבות זאת, תעלה סתירה בין התאריך המקומי לתאריך בא"י, כגון בחצי כדור הארץ הדרומי, עליהם לבקש בשומע תפילה, כדין כל בקשות היחיד.

הנימוק המובא במשנה מתייחס לעולי רגלים; יש לשאול לגבי זמננו, שבית המקדש לצערנו עדיין אינו עומד, כפי שהיה השנה.

הבבלי (תענית י.) לא מציין הבדל בין מצב שיש מקדש למצב שאין מקדש; אולם בירושלמי (פ"א, ה"ב. דפים ג-ד.) מובא כך:

בעון קומי או נימר כאן להזכיר כאן לשאלה אמר לון הלכה מקום שמזכירין שואלין. אמר רבי יוסה לרבי תנייה אחוי דרב הושעיה נהיר את כד הוינן קיימין קומי חנותיה דרב הושעיה חביבך עבד רבי זעירה ושאלין ליה ואמר עוד אנא היא צריכה לי עבר ר' יסא ושאלין לי ואמר עוד אנא היא צריכה לי ובסופה את מציית ליה ואמר לא שנייא הלכה מקום שמזכירין שואלין.

ר' חייה בר בא אתא מן צור ואמר מן שמיא דר' יוחנן הלכה מקום שמזכירין שואלין. ר' אחא דרש בבית מדרשא ר' ירמיה דרש בכנישתא דבולי הלכה מקום שמזכירין שואלין והא תנינן בשלשה במרחשון שואלין את הגשמים איד נחום בר חייה בשעת המקדש שאני

הירושלמי מקשה על המשנה מהלכה המקובלת בידם, לפיה יש שוויון בין תאריך הזכרת גשמים ותאריך שאלת גשמים, ואם כן, כיצד ייתכן שהתאריך המובא במשנה אינו חופף לתאריך הזכרת גשמים. מתוך הירושלמי שההלכה המקובלת בידם מדברת בזמן שאין מקדש, והמשנה מדברת בזמן שיש מקדש.

בה"ג, ר"ף, רמב"ם, ר' עובדיה מברטנורא והאשכול פוסקים הלכה כבבלי, ואינם מחלקים. בפסקי הגאונים, רמב"ן, ריטב"א, שלטי גיבורים וארחות חיים פוסקים הלכה כירושלמי. וכך כותב השלטי גיבורים:

אף על פי שמזכירין משיב הרוח ומוריד הגשם מיום טוב האחרון של חג כמו שביארנו, אין שואלין הגשמים לומר 'טל ומטר' בברכת השנים, אלא כשהן צריכין לגשמים.

כיצד: בארץ ישראל בשמן שבית המקדש קיים היו עולי רגלים מצויין בדרכים, לא היו שואלין עד ז' במרחשון כדי שיגיע האחרון שבישראל לנהר פרת.

ובזמן שאין בית המקדש קיים שאין עולי רגלים, מעת שמזכירין מוריד הגשם בברכת תחיית המתים, שואלין יותן טל ומטר' בברכת השנים אחר יום טוב האחרון מיד כשמתפללין תפילת חול כמבואר בקונטרס הראיתי

ניתן להציע, שהפוסקים כבבלי פוסקים כך רק בתור 'זכר למקדש' שהיה קיים. ולכן, לכשיקום בית המקדש ב"ב בעז"ה, "דיו לבא מן הדין להיות כנידון" ואף לשיטתם אין להמתין שבועיים להזכיר גשמים, אלא כמה שעות, שזה זמן הטיסה או הנסיעה לקצה הארץ.

בעקבות האמור לעיל, פוסקים הרב עובדיה יוסף והרב מרדכי אליהו¹ שאם ביקש גשמים בטעות בין שמחת תורה לז' מרחשוון, אינו חוזר.

אתגר נוסף שעלול להתעורר, הוא היות הגשמים סימן קללה ביקץ. הרב עובדיה יוסף (הליכות עולם בשלח שנה א', ו) מתייחס לכך, ומביא ביסוס לעובדה שזמן זה איננו מוגדר כחלק מהקיץ אלא כחלק מהחורף – שהרי מתחילים לומר 'משיב הרוח ומוריד הגשם' החל משמיני עצרת. ואכן, בעל האשכול (הל' תפילה טו; אלבק) כותב במפורש שהחל משמיני עצרת הזמן מוגדר כבר זמן גשמים, וז"ל:

ואיכא למבעי מאי שנא שתקנו חכמים להזכיר גבורת גשמים מיום טוב האחרון של חג ולהלך, ושאלה אינה אלא בז' במרחשוון, ובגולה עד ס' בתקופה.

וטעם דבר זה מפני שמיום האחרון של חג ולהלך זמן ימות הגשמים, אף על פי שעדיין אין צריכין גשמים לעולם עד לפנים, כיון שהחג זמן גשמי שנה ושנו העתים החורף מן הקיץ, צריכין אנו לשבח לפני המקום ב"ה ולהודות בעת שנו הזמן ופרוד זה מזה ואנו מזכירין שבחו להיות רצוי ל[שאלה].

לסיכום, על בסיס כל האמור לעיל, ניתן להציע שיש כאן ספק-ספיקא: ספק ראשון, כמאן הלכתא: בבלי או ירושלמי; ספק שני, גם אם נאמר שהלכה כבבלי: האם נאמר "דיו לבא מן הדין להיות כנידון", ואין בעיה של סימן קללה. לכן, ניתן לומר שלא רק שהמבקש גשמים ממוצאי שמחת תורה אינו חוזר, אלא לכתחילה ראוי לבקש גשמים מאותו זמן.

אולם על אף כל האמור לעיל, נראה שברכת השנים היא ברכה של הכלל, כאמור, ולכן כל זמן שלא שונתה ההלכה המקובלת, ראוי לומר באותם שבועות 'ותן ברכה', ולבקש גשמים בשומע תפילה. וכן נהגתי למעשה השנה, בעקבות היחשפתי לסוגיה זו.

¹ אמנם הרב מרדכי אליהו, בשיעור שהועלה לאתר "ישיבה", <http://www.yeshiva.org.il/midrash/shiur.asp?id=2764>, סוף סעיף (כט) מתייחס רק לכך שמבחינה העקרונית התאריך הוא מוצאי שמחת תורה, שנדחה משום עולי רגלים (ותודה לאבי מורי שהראה לי את דבריו).

עם זאת, הרב עובדיה יוסף מביא בפירושו בהליכות עולם (בשלח שנה א', ו) את כל הסוגיה הזו כנימוק לכך שאינו חוזר.

בידי הסוהר הוא מפקיד את שני כלביו, זכר ונקבה, וסירת חירום, עליה יברח. כך פותחת "גאות הים", נובלה שחיבר א.ב. יהושע בראשית הקריירה הספרותית שלו¹.

כבר בסיפור מוקדם זה, ניכרת תופעה שתחזור ותאפיין את כתיבתו של יהושע לאורך השנים. הקבלה ברורה למדי לאפיזודה תנ"כית – המתפתחת, אמנם, לכדי חריגה חזיתית מן המקרא.

דווקא מתוך ההנגדה לסיפור הקנוני, הופך יהושע למתכתב עמו, נושא ונותן עמו – מפרשו. למעשה, יהושע מציע מודל אלטרנטיבי לתיאור התנ"כי, הטומן בחובו פרשנות ביקורתית-משהו – וחדשנית – לטקסט המקראי, על השלכותיו הרעיוניים².

¹ הנובלה "גאות הים" נכתבה בשנת 1962, ופורסמה לראשונה ב'משא', גיליון פסח, 1962. הנובלה קובצה לספר "מות הזקן" (הוצאת הקיבוץ המאוחד, 1962), ולאחרונה הוצאה בנוסח חדש, לספר "מסע הערב של יתיר" (הוצאת הקיבוץ המאוחד, 2009). כלל הציטוטים במאמר מכוונים לסיפור בהוצאתו החדשה.

² עמדנו על תופעה זו במאמרנו "מסע אל תום האלף" – מרגלי משה ויהושע במבט מחודש" (דף קשר, גיליון 1241) ר' מותה של רות – על מערכת היחסים בין הדתי למוסרי בשליחותו של הממונה על משאבי אנוש' (מעמקים, גיליון 49).

כישלוננו של נח דניאל להמן

הים עומד לגאות ולהציף בית כלא לאסירים זקנים, רוצחים שנידונו למאסר עולם. רב הסוהרים מותיר את המתקן ביד סוהר צעיר בודד, נמרץ, ונמלט אל ההרים עם שאר צוותו.

הוראותיו לסוהר: להמשיך בניהול בית הכלא שייגיעו מים עד נפש. או אז, עליו להפקיר את האסירים הנעולים בתאיהם למותם, ולהתפנות בעצמו.

בשורות הבאות, ננסה לעקוב אחר תופעה זו כפי שמשקפת ב"גאות הים" – בעין זיקתה הבולטת לפרשיית נח והמבול.

בניגוד לנח, שמקיים את צויו ה' וניצול מן המבול, הסוהר מועל בהנחיות מפקדו. הוא פוגש את הים שעה שנועל באחד מתאי האסורים, והכלבים החלו לטורפו. האסירים שעליהם הופקד בורחים לנפשם בסירה שהותיר רב הסוהרים. "וזה כנראה הניסיון האחרון שלי. לא נורא" (עמ' 75).

הגורם העלילתי הישיר למצב עניינים זה הינו רתיעת הסוהר הצעיר להפקיר את בית הכלא מחוץ לגבולות החוקים והתקנות המלווים את המתקן דבר יום ביומו. הסוהר עומד לברוח – ופתאום, עוצר ומהרהר:

אני מתבונן מופתע על הספר = ספר התקנות של בית הכלא, ד.ל. המרובע שבידי. בלאט נקבצו והוחזרו אליו התקנות מכל הפינות שעליהן הן חלות, ובאין ברירה הן נשרכות אחרי להיעלם מכאן. כל שאני נוטש פה יישאר מחוץ לחוק.

הפקד – אני חושב לפתע, ונרעד.

אני נעצר ומושך בחזקה את הכלבים החותרים לברוח. רב-הסוהרים נמלט והפקיד את המקום בידי עכשו גם אני עומד לברוח. בידי מי אפקיד את בית-האסורים? לרגע מבקש אני להניח את ספר-התקנות האהוב באמצע המסדרון האפל, במרכז הבית המוצף, אולם יודע אני שהמים ישטפו אותו כחפץ חסר רוח-חיים...

הייתי תולש את הדפים מספרי ומדביק את התקנות על הקירות העירומים; הייתי קושר אותן אל ברזלי הסורים; הייתי מבולל אותן לתוך האוכל של האסירים. אבל אלה רק רעיונות הבל, שמלבה בי ייאוש... היש בם אדם שראוי לקבל מידי את התקנות? (עמ' 66)

לאמור, בית הכלא חייב לתפקד כבית כלא עד רגעו האחרון. אסור להתירו ללא חוק, ללא תקנות. אסור להתירו ללא סוהר. אם אלו נעדרים – הרי שבית הכלא חדל להיות בית כלא. הסוהר עשוי להשחית את בית הכלא – וממילא, לאבד את זהותו כסוהר, את הביטוי הבלעדי לדמותו בסיפור.

במילים אחרות, נטישת בית הכלא אינה אקט של הפקרת האסירים למותם, או אקט של החרבת המתקן גרידא. אם הסוהר האחרון יעזוב את בית הכלא, יהיה בפועלו ממד של התאבדות.

הסוהר אינו מוכן לבגוד בזהותו – ואילו נח נכון למעול ביעודו. בעולם שנברא עבור האדם, נח נותר האדם היחידי הראוי לשמו. היחידי שמוצא חן בעיני הבורא, והיחידי שמצדיק את הבריאה. לא בכדי כורך האל את השחתת הארץ בהיעדרו של נח מן הארץ, בהיעלמותו לתוך התיבה. רק אם אין 'אדם' בעולם – העולם ראוי להיחרב. לרעיון זה רומזים חז"ל, בדרשתם שימי אבלו של מתושלח הצדיק עיכבו את הפורענות (תוספתא סוטה פ"י ה"ג).

המודל שמציע יהושע ב"גאות הים" דורש מנח לסרב לצו ה'. אסור לאדם להפקיר את העולם שנברא למענו. אסור להותיר את העולם ריק מאדם.

בניגוד לסוהר, נח אינו מבין את מערכת היחסים בין זהותו לבין המרחב שבו הוא חי ופועל, המרחב שמאפשר ומגדיר את קיומו. נח אינו מבין את טיב הקשר בין העולם לאדם, בין העולם לבינו, את תלותם הבראשיתית זה בזה.

אין לעולם זכות קיום ללא האדם, ואדם המנותק מן העולם – מהו? אם כך, לא רק התנהגותם הקלוקלת של אנשי הדור, לא רק הגזרה האלוהית, נושאות באחריות לבוא המבול. גם בחירתו של נח להסתגר בתיבה גרמה לכך. וברגע שנח מחריב את העולם – אף זהותו כ'אדם' מושחתת.

בהעמדת הסוהר מול נח, מציב יהושע שאלה יסודית: האם ההיענות לצו ה' מסוגלת להצדיק את חורבן הזהות והיעוד העצמיים?

נח מתנתק מן העולם שנברא, מעיקרו ומגמתו. סימבולי, אפוא, שעם שוך המים, עליו לשלוח עורב ויונה כדי לגלות מחדש את העולם הישן, את סממניו שנותרו.

לעומתו, הסוהר אינו נוטש את מרחב מחייתו, הריהו ממשיך לייצג את המיועד והראשוני; מתאים, ש"צפצוף עליו של ציפורים בא מחלונ" (עמ' 73), חלון התא שנותר בו עם גאות הים. הציפורים ששרדו את המבול – הציפורים ששיגר נח – מוצאות אותו.

ואולי, מניח יהושע, מתאכזב הקב"ה מציותו המושלמת של נח. אולי ציפה שנח ימרוד בהוראותיו, שנח יבין את מעמדו שלו ביחס לעולם, שנח לא יעלה בדעתו להותיר את העולם ללא אדם³. ממילא, מתמלא קולו תסכול עז כאשר נדרש להודות שהאדם אינו מסוגל לעמוד בניסיון שבו העמיד את נח. כאשר נדרש להודות שהאדם לעולם לא יבין לבדו את דבר תלותו בעולם, ותלות העולם בו – תלות טבעית ומובנית, הגוברת על כל צו א-לוהי. ממילא, מתמלא קולו תסכול עז כאשר נדרש לנקוט באמצעים מלאכותיים לוודא את הישארות האדם בעולם – אזהרה והתחייבות א-לוהית:

שֶׁפָּד דָם הָאָדָם בְּאָדָם דָּמוֹ יִשְׁפָּד כִּי בְּעֵלָם אֲ-לֵהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם...

וַיֹּאמֶר אֲ-לֵהִים זֹאת אוֹת הַבְּרִית אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל נֶפֶשׁ חַיָּה אֲשֶׁר אֵתְכֶם לְדַרְת עוֹלָם. אֵת קִשְׁתִּי נֹתַתִּי בְּעָנָן וְהַיְתִיהָ לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵין הָאָרֶץ. וְהָיָה בְּעַנְנֵי עָנָן עַל הָאָרֶץ וְנִרְאָתָה הַקִּשְׁת בְּעָנָן.

וְזָכַרְתִּי אֵת בְּרִיתִי אֲשֶׁר בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל בֶּשֶׂר וְלֹא יְהִי עוֹד הַמַּיִם לְמַבּוּל לְשַׁחַת כָּל בֶּשֶׂר. וְהַיְתִיהָ הַקִּשְׁת בְּעָנָן וְנִרְאָתִיהָ לְזִכָּר בְּרִית עוֹלָם בֵּין אֲ-לֵהִים וּבֵין כָּל נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל בֶּשֶׂר אֲשֶׁר עַל הָאָרֶץ.

וַיֹּאמֶר אֲ-לֵהִים אֵל נָח זֹאת אוֹת הַבְּרִית אֲשֶׁר הִקְמַתִּי בֵּינִי וּבֵין כָּל בֶּשֶׂר אֲשֶׁר עַל הָאָרֶץ (בראשית ט', ו-ו)

³ נמצא רמז לכיוון זה בפירושים המבקרים את אדישותו של נח לגורל אנשי דורו שעה שה' ציווה אותו לבנות את התיבה, ולהציל את עצמו ואת משפחתו (לדוגמה, זוהר בראשית סז ע"ב: "כיון דאמר ליה דישתזיב הוא ובניו לא בעא רחמין על עלמא ואתאבידו ובגין כך אקרין מי המבול על שמיה").

המקום לציין שלימודי גמרא מהווים חלק מתכנית הלימוד הקוריאנית כבר שנים רבות.

ראש הצוות ניגש אלי ואל החברותא שלי, והחל לדון אתנו בנושאים הלכתיים שונים. התרשמנו מן העברית השוטפת שלו, ומההיכרות שלו עם מושגים הלכתיים רבים. כך, דנו במעלית שבת, בבישול באמצעות מיקרוגל ועוד. בנוסף, הופתענו כשסיפר לנו שלמד גמרא לראשונה בכיתה ב'. אני עצמי התחלתי בכיתה ד'...

לאחר הדיון הקצר ביקש (או הודיע) האיש שבינתיים נמשיך ללמוד, ובעוד מספר דקות יגיע לצלם אותנו. הוא ביקש אותנו להמשיך את לימודנו כרגיל, להתעלם מהמצלמה, ואמר שישמח לכמה שיותר להט וצעקות בינינו, משימה שכמובן קשה להגיע אליה באופן מלאכותי.

האח הגדול עמנואל מאיר

לפני כשבוע, בתאריך ו' חשוון, זכינו לארח בבית מדרשנו שלושה בני נח, שנכנסו בשערי הישיבה בכדי לצלם את חובשי בית המדרש בעת לימודם. צוות הצילום הגיע מטעם הטלוויזיה הקוריאנית. כאן

ואכן, עמדנו במוקד עדשת המצלמה למשך כשעה. מצאתי שלא זו בלבד שלא התנהגתי באופן טבעי לחלוטין – אף הרגשתי שונה. לא התבטלנו לרגע. למרות עייפותי, לא הרשיתי לעצמי 'להוריד את הראש'.

לא הרשיתי למבטי לברוח מהחברותא או מהגמרא ליותר ממספר שניות. לא רק ברמה החיצונית, אלא גם 'באמת' – רמת הריכוז שלי הייתה גבוהה מן הרגיל באופן משמעותי.

גם בפרטים של כבוד התורה ולומדה, חשתי שונה. הרגשתי לא נעים מכך שכוס הקפה ששתיתי זה עתה עומדת על השולחן. ייתכן אף שישבתי באופן מכובד יותר. לא יכולתי שלא לחשוב על שתי משניות:

והסתכל בשלשה דברים ואי אתה בא לידי עבירה דע מה למעלה ממך עין רואה ואוזן שומעת וכל מעשיך בספר נכתבין (אבות פ"ב, מ"א)

אכן, ברור לחלוטין שלא ניתן לחיות במודעות מתמדת ומלאה של הנאמר במשנה; אולם, יש בכך תזכורת לרמת המתח הנדרשת מבן תורה. נראה שלכגון דא התכוון רבן יוחנן בן זכאי, בברכתו לתלמידיו לפני מותו:

אמרו לו: רבינו, ברכנו! אמר להם: יהי רצון שתהא מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם. אמרו לו תלמידיו: עד כאן? – אמר להם: ולואי תדעו, כשאדם עובר עבירה אומר: שלא יראני אדם (ברכות כח:)

כמובן שדבריו של רבן יוחנן בן זכאי נכונים לגבי כל מי שור: לגבי עשה ולא תעשה, בין אדם למקום לבין אדם לחברו, שב ואל תעשה וקום עשה. אולם, לא תמיד קל לחשוב על כל היישומים וההשלכות לכך.

בסדר בוקר אחד תחת עדשת המצלמה, יש בכדי להעלות את המודעות במישורים לא צפויים. כך, עלתה בתודעתי המשנה במסכת סוטה:

משמת ר"ג הזקן – בטל כבוד התורה
רש"י על אתר מפרש:

משמת ר"ג הזקן בטל כבוד התורה – במסכת מגילה (דף כא) אמר שעד שמת הוא היה בריאות בעולם ולא היו למידין תורה אלא מעומד. משמת הוא ירד חולי לעולם והוצרכו ללמוד תורה מיושב

ישנה שאלה כללית של התייחסות לבית המדרש בעת לימודנו: אם כבית בו האדם מרגיש בנוח, שהרי מותר לו לאכול שם, לנהל שיחות חולין, לישון ועוד.

אולם, נראה שהמשנה מציבה אידיאל ברור וחד משמעי בהתייחסה לכבוד התורה. ולואי שנצליח להשתפר בכך.

דייסה ודושה

סיפור על ספיירים

דוד נוסן*

אחרי שמילאה תפקיד חשוב בכיפה אדומה, ובבטנו של הזאב, המשיכה סבתא בחייה, והחלה בקריירת דייסה מפוארת. במקל בסרגל מה שבא ליד, היא בחשה, עירבבה, בישלה ויצרה ארומות וניחוחות שלא ידע המשכן. קוואקר, סולת, שוקו, קינמון במפגשים מפרים ומרגשים. מה אומר ומה אדבר, הייתי מלקק את האצבעות, אם הייתי זוכר לשטוף ת'דיים.

פעם אחת, בארוחת בוקר בנאלית למדי, הופיעה נקודת אור – סבתא הגיעה לשיבה. סבתא בישלה דייסה, בישלה לפלוני, בישלה לאלמוני, בישלה למוטי, ורק לדושה לא נשאר.

לא מדובר בדיון של 'אין מספיק', סבתא תמיד דאגה לכל. מה קרה? אלמוני השמן, בבטן יש לו בן, איך קוראים לבן? פלוני השמן, לקחו מנה שנייה, ובלשון לעז – ספירים, והותירו את דושה רעב ושבע רוגז.

כשדושה, בזרועות בחור אחר ראה אותן, מנות שניות, לא ידע הוא מה לעשות אם לצחוק או רק לבכות, מה שלא יהיה הוציא משניות ולמד.

אביו של דושה, שלא אהב לראות את בנו לומד מתוך עצבות ובכי, הלך לפח הקרוב והביא לו חתול קטן, 'אבל ביקשתי דייסה' מירר דושה והמשיך למלמל וליבב. לאחר שנגמרו המים בכינרת, החליט דושה לקחת עצמו בדיים. חוקי הפיזיקה לא תמכו בהחלטה נועזת זו, ודושה נאלץ לעמוד על רגליו.

השביל הזה מתחיל כאן, בין סניף בנק למעין. לא סלול, לא תמיד מסומן, השביל הזה מתחיל כאן. חוצה את העיר, עולה על ההר, ממשיך על הים, ממשיך גם מחר. חותך באוויר, בין הבתים, יוצא אל האור, אל חיים חדשים. לך עליו, עלה עליו עכשיו, לך עליו, עלה עליו עכשיו. מלאכי ציפורים מעליך, מלווים את צעדיך, מרחוק נדלק אור, אל תסטה כדי שתוכל לחזור.

הוא הלך והלך, הלך והלך. 40 שנה. בדרך הייתה מאפייה, אבל רגלו לא בצקה, והוא פנה הלאה אחר האלילים. ללכת זה נתן לו כח, עד שהגיע לשמואל ב'. בערך בפרק י"ג, נתקל בשלט, 'כאן גרה פעם בכיף, מכשפה, עד שזוג ילדים אכלו לי את הבית', מאהל מחאה. על העץ ליד ראה את אמנון (אמי) ותמר (תמי), תלויים ברגליהם. ככה יעשה לאיש. דושה נתן בהם מבט נוקב, ואמר – 'אתם לא פחות גרועים מפלוני אלמוני!' והמשיך בדרכו.

לא עבר זמן רב ופגש בפו הדוב, תקוע בגזע עץ, זולל וסובא מדבשו של ארנבי.

'דובון, לא אכפת לך שאתה ככה תקוע?' שאל דושה.

'אני פו, זה של כריסטופר, לא דובון אכפת-לי. מלבד זאת, יש לי קש בראש, אני לא חושב על דברים כאלו, ראיתי אז אכלתי'.

'יש לך מושג איפה ניתן להשיג דייסה להצלה?' שאל רק כדי שלא יבואו אליו עם תלונות בשמיים, שלא קנה כרטיס לפייס.

'תמשיך ישר עד שאתה רואה בנק, משמאל יש רחוב חד סטרי, שבסופו יש עוד בנק, קח את הכרטיס אשראי הזה, ותקנה לי סיגריה בפיצוציה שמולו. תחזור לכאן, תקיף את העץ ותראה שביל עם אבנים זהובות, זה לא זהב, אלא ספריי, ולא, אין לו טעם של דייסה,

* הסיפור נכתב בשנה שעברה, בה היו הדברים נכונים במידה מסוימת. אני מניח שטבע האדם לא השתנה, ולואי שאתבדה.

אז אל תיגע בהן. המשך בו עד שתראה איש קש, מכר ותיק שלי, עברתי אצלו פעם השתלת מוח, הוא יעזור לך'.

דוסה פנה משם והלאה, מזמזם ומדלג כשתקווה מדגדגת לו בקצותי רסיסי לילה, כשאותו מלווה להק דבורים כעוסות, על הדבש ועל העוקץ, על עשן של סיגריות.

איש הקש, מסתבר, בכלל היה איזו בלונדה, בשם 'זהבה', שנקראה על שם השביל אותו חכרה. זהבה לקחה את דוסה לבית כחול וגדול. בבית ערוכה ארוחה, עם שלוש קעריות דייסה. 'מצטער, אבל הזמנתי רק מקום אחד' התנצל דוסה. 'ומה אני דחליל?!' זהבה עשתה עצמה כנעלבת.

תרגיל העוקץ של זהבה הצליח וחוסר הנעימות גרר דייט כפוי – כפייה דייטית, בבחינת עד שיאמר 'רוצה אני'. דוסה, שהיה דוס במקורו, רק רצה דייסה, נחבא אל הכלים, בין הכף לכוס. ביקש דייסה ומצא חתונות.

דוסה לא אכל את הדייסה שלו – שהייתה חמה מידי, גם לא את הנותרת שהיתה קרה מידי. זהבה לעומתו סיימה את הכל, התרפקה לאחור¹ ושיהקה.

¹ יושבי בית המדרש בעלי מחוללי כאבי הגב השחורים, יודעים למה הכוונה.

לא הספיקו השניים לומר 'קריסטופר רובין', ושלווה דובים, בניצוחו של אלישע יצאו מהיער – 'מי אכל את הדייסה שלי', שאג הקטן שבחבורה, דוסה מייד הצביע אל זהבה, והדוב טרף אותה.

'אכלת אותה', אמר דוסה,

'אתה מאיים?!' נהם הדוב,

'לא! כפשוטו', זעק דוסה באימה,

'דוב מאוד', אמר הדוב, והלך לישון את שנת החורף שלו.

דוסה, שעוד לא עיכל את הדייסה שלא אכל, וגם את הטראומה מסבתא והזאב, ברח כל עוד נפשו בו. שכחנו לספר שלפני היותו איש תם יושב אוהלים, היה איש ציד, איש שדה. הוא אשר הציל את הסבתא, חטף שוק, לבלב, רגליים וברח לשל"ת שני.

כנראה שישאר רעב. לא נורא, נלמד עוד תורה. כמה חבל שבישיבה, חשב לעצמו, אין לא דובים ולא יער, לא מכשפות ולא היגיון בריא. דוסה הפסיק ללמוד משניות והחל ללמוד עבודה מעשית במכון.

בין השאר למד שאם אתה רוצה לאכול, כדאי לך לקפוץ מבית המדרש דקה לפני סיום הסדר. ועוד למד דוסה, שאם לפלוני יש שתי מנות, אף אתה הקהה את שיניו, ואמור לו – בעבור זה עשתה סבתא לי הדייסה, ולא בעבור כפלי השומן שלך.

מחאה נמרצת
בצער רב עלינו להודיע שוב על חוסר רישום לשבת שזכה למחאה נמרצת (פעם נוספת) מפי יהונתן-גיל-רוסן-ממן (ה'). כ-50 אנשים לא נרשמו לשבת, ובשבוע לאחר מכן נתלה פתק על לומד"ש אחד השיעורים (מטעמי כבוד הציבור, מספר השיעור – זוגי אך ראשוני – נשמר במערכת). הפתק ציין לשבח את מוטיבציית השיעור הנ"ל ביחס לשירת הזמירות בשבת, אך עם זאת ביקש לזכור להירשם לשבת ועל אחת כמה וכמה להיזהר בהזמנת אורחים וברישומם. אגא, אל תשכחו להבא, הבטיחו לנו עוף לשבת.

מי שכן זכרו להירשם לשבת, היו בני מחזורים כ"ג-כ"ד שקיימו בישיבה שבת מחזור נרגשת, וזכו למגוון פעילויות, לזקני השבט ולילדיהם. המערכת ממתינה לימים בהם תגיע כבעל-בית שכרסו הולכת לפניו, ותרגען זיכרונותיה מקדם.

דבר דבר
שיעור ה' קידמו בשלב נוסף את תכנית צורים, וסיימו את החטיבה הראשונה. כעת הם כבר יכולים לומר דברי תורה בבית הכנסת, וא. דבר תורה (להלן בחיבור) עודכן בנושא.

בני השיעור נתכנסו ביום שלישי שעבר בבית הכנסת שביישוב, והתנסו באמירת דברי תורה קצרים על 3 דקות בדיוק, כשהם נבחרים על ידי הרב עמיחי גורדין, מושקו, ר' ידעיה הכהן, סגל בכיר ממכללת הרצוג (מראשי המכללה ועד למרצי החוגים השונים), וכמובן, מוטי גוטמן, שבהנחיית הרב גורדין, אף דאג לספק קינוח לחגיגת סיום חלקו הראשון של הקורס.

מקבלים בשמחה...
בית הישיבה מקבל בברכה את א. דברי תורה החדש עדין גולדשטיין (שנה א'), המחליף את אוריאל זילברמן (ב'). כל המעוניין להגיד דבר תורה קצר בשבתות, ולספר לאומה (או לפחות לתלמידי הישיבה) על דעותיו ומחשבותיו או על פרשנותו לדברי רבותינו הקדמונים ביחס לפרשת השבוע – מוזמן לפנות לעדין. כמו כן אנו מקבלים בברכה את א. צדקה החדש (א), על פי הגרסה הרווחת – א. פריטה, ישי צור (א') המחליף את שלומי שטמפפר (ב'). כל אשר נדבו ליבו לתרום (או לפרוט כסף) מוזמן לפנות אלי, או לשים בקופות הקבועות בבית המדרש ליד הכוך של הרב טרגין.

...ונפרדים בעצב
בית הישיבה משתתף באבלם של באי בית הקפה עקב פטירתו של גמ"ח הפתי-בר ז"ל בטרם עת עקב קוצר במזומנים, מידע לגבי הניחומים נמצא בחדר הקפה של ישיבת הר-עציון, רח" הישיבה ז, אלון שבות, ישראל.
כמו כן מתבקשים תלמידי הישיבה להתפלל, לתרום, או סתם לשלם חובות לרפואת גמ"ח השוקו אשר מצבו אנוש ואפילו הרופאים נואשו מחייו. ילדי השוקולית ממתינים להוראת הקבע שלכם.

עלה קרח
כידוע לכל, יש לשיבתנו מתחרה רציני, הרי הוא החורף. מאבק איתנים רב שנים נעוץ בין הישיבה לבניו בשאלה מי גורם לתלמידים לקור רב יותר. כצעד טקטי של הישיבה, מתארגנת מכירת פליזים, בארגונו של נתנאל קסטנבאום (א'), שתלה פתקים תחת כל לומד"ש רענן. כדי לחסל את קור החורף, ולאפשר לבני הישיבה ללמוד בנחת ומתוך להט בסדרי בוקר על נכסי דבר סיסין, המעוניינים בפליז מתבקשים להירשם בהקדם.

חדשות

חדשות מהשטח 2

בשבת לך-לך זכינו בביקורם של כמה מטובי חיילינו בני שיעור ג' שהחליטו להחליף את האוכל הצבאי בא'ולנט ובשניצל שערות של הישיבה, ואף השאירו ז'ש חמה (על פתק ליד השומר) מנציגם בצנחנים וממפקד החוליה הטרי גלעד הסה. על מנת להזדהות איתם וכחמשך לחדשות משבוע הבא, אנו מביאים חדשות נוספות על חיילנו מרחבי הארץ בזמן האחרון.
בקרב העורפיים, חיילנו בני שיעור ג' שגמרו את קורס ביטחון מידע, קיבלו את שיבוציהם: מיכאל אילוח ואיתן גוטליב יתחקרו את המלש"בים בבית מעריב, ידידיה קפלן ויוסי גרינבלט הוצבו במז"י קסטינה, ועזריאל גולד התמסר בתל-השומר. נתנאל שפיגל סיים קורס רבנות ושובץ בבית הדין לגיור, אשר אלטמן משמש זה זמן כר"ש של הרב איל קרים, ראש מזרז הלכה ברבנות הצבאית, ואביאל ביוקלר מכון מש"ק דת בה"ד 1.

בקרב הקרביים דווח כי לאחרונה יצאו השריונים למסע הנכסף לקבלת הכומתה השחורה, לחיילינו שלום. לוחמי הח"ר בפלוגת חרוב כבר נמצאים בבסיס בקעות, אך חלות ה"אימון מתקדם" טרם הגיעה אליהם.

גם חיילנו בני שיעור ד', שחבריהם אמורים לחזור לישיבה בשבועות הקרובים, עדכנו לגבי מיקומי כוחות: דביר כרמון שובץ כמ"כ טירונים בבא"ח נח"ל ויפתח את גיוס נוב" 12. אלי גור, יוסף הירש, דני טויס ואלה קליין החליטו להאריך את שירותם עד סופו של הקו בחברון. נדב אשל ויאיר נסימי החלו לאחרונה את ההכנה לקורס קצינים בע"ח, ואלהים הצטרף רועי צונץ משיעור ב' לשעבר.

לאחר תרומה כה נרחבת של סד"כ מהישיבה לצבא, החליט יוסי רוטנברג (ה') לבצע את המסלול ההפוך, להזדכות על עצמו, ולחזור לישיבה ללימוד על סוג אחר של שלוש שנים.

אמץ לך חוצניק

במהלך השבועות האחרונים נתלו על גבי הלומד"שים השונים שלטים הקוראים לתלמידי הישיבה לאמץ לעצמם חוצניקים כחברותא. המעוניינים לעשות שליחות בתוך תחומי הישיבה (מוכר ל"תורה מציון") – מוזמנים לפנות לבחור הפוטוגני ולא ספק שמואל גרוסבאום.

בלי בידוך בתחנה מרכזית

ובעוד בני שיעור ג' רד' עוסקים בפעילות צבאית אינטנסיבית, ביום חמישי האחרון הסתיים תהליך צ'יפור בני שיעור ב' בנסיעות חינוך. אחרוני בני השיעור הלכו להתחיל גם הם. הצעירים המותשים תיארו תורות ארוכים, דקירות אינספור, וגרוע מכל – תמונות זוויה בכרטיס השל"ת.

קלין, רק יותר קצר

סוף סדר ערב של יום ראשון, נערך במועדון סיום על מסכת בבא בתרא בירושלמי, שנלמדה במסגרת הדף היומי הירושלמי בהפסקת ערב, 20:00 בשולחן החברות ברמפת הרי"ל. גבי מנס (ב') סיים את המסכת, והרב מדן הרחיב על משמעות לימוד הירושלמי והיחס בינו לתלמוד בבלי.

